

บทที่ ๑ บทนำ

๑.๑ ความเป็นมา

คนพิการนับเป็นกลุ่มบุคคลที่มีศักยภาพ มีความรู้ ความสามารถในการพึ่งตนเอง มีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ แต่ยังคงมีคนพิการอีกจำนวนไม่น้อยที่ดำรงชีวิตด้วยความยากลำบาก มีคุณภาพชีวิตตกต่ำ เข้าไม่ถึงสิทธิขั้นพื้นฐานของคนพิการ ภายใต้อาณัติ แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ภาครัฐ องค์กรของคนพิการ และภาคประชาสังคมได้ร่วมกันดำเนินการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการมาอย่างต่อเนื่อง จนถึงปัจจุบัน ภายใต้อาณัติ แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙ ซึ่ง คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๔ เห็นชอบแผนฉบับนี้ นอกจากนี้ เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๔ คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติหลักการแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ และกำหนดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามแนวทางที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ฉบับนี้ ซึ่งประกอบไปด้วย ๕ ยุทธศาสตร์ คือ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ส่งเสริมการเข้าถึงสิทธิอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม โดยไม่เลือกปฏิบัติต่อคนพิการและผู้ดูแลคนพิการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ สร้างสภาพแวดล้อม พัฒนาเทคโนโลยี และข้อมูลข่าวสาร ที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างเสริมพลังอำนาจให้แก่คนพิการและผู้ดูแลคนพิการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ส่งเสริมศักยภาพและความเข้มแข็งขององค์กรด้านคนพิการและเครือข่าย

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ สร้างเสริมเจตคติเชิงสร้างสรรค์ต่อความพิการและคนพิการ

บัดนี้การขับเคลื่อนแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ ได้ดำเนินการมาถึงระยะครึ่งแรกของแผนแล้ว จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙ ในระยะครึ่งแรกของแผน เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความก้าวหน้า ปัญหา และอุปสรรค ในการดำเนินงาน และจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการต่อหน่วยงาน องค์กรที่เกี่ยวข้อง และประกอบเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ฉบับที่ ๔ ในระยะครึ่งแผนหลัง ให้มีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์

การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ ในระยะครึ่งแรก
ของแผนมีวัตถุประสงค์ ๓ ประการ คือ

(๑) เพื่อศึกษาความก้าวหน้าการดำเนินงานด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการของ
หน่วยงาน องค์กรที่เกี่ยวข้อง ตามตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายที่ระบุไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
ฉบับที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙

(๒) เพื่อศึกษาวิเคราะห์ ปัญหา อุปสรรค ในการขับเคลื่อนการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคน
พิการ หน่วยงาน องค์กรที่เกี่ยวข้อง ตามแนวทาง ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายในแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคน
พิการ ฉบับที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙ (ระยะครึ่งแผนแรก)

(๓) เพื่อจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการต่อหน่วยงาน
และองค์กรที่เกี่ยวข้อง ในการปรับปรุง พัฒนาผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
ฉบับที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙ (ระยะครึ่งแผนหลัง) ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๑.๓ ขอบเขตของการติดตามและประเมินผล

๑.๓.๑ ขอบเขตเนื้อหา

การติดตามและประเมินผลครั้งนี้มุ่งเน้นการติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงาน เทียบจาก
ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายที่ระบุไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ฉบับที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙ โดย
พิจารณาหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ว่าสามารถบรรลุตาม
ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายที่ระบุไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ฉบับที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙
(ระยะครึ่งแผนแรก) หรือไม่ มากน้อยเพียงใด โดยพิจารณาถึง ทรัพยากรที่เป็นปัจจัยนำเข้า โครงการและ
กิจกรรม ที่ดำเนินงานระหว่างปี ๒๕๕๕-๒๕๕๖ ความก้าวหน้า ปัญหา อุปสรรค ผลลัพธ์และผลกระทบต่อ
คนพิการ และต่อสังคมโดยรวม

๑.๓.๒ ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ฉบับที่ ๔
พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙ (ระยะครึ่งแผนแรก) ประกอบด้วย

(๑) คนพิการทุกประเภท

(๒) ผู้ดูแลคนพิการ

(๓) ผู้รับผิดชอบโครงการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของหน่วยงานราชการที่ระบุไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพ
ชีวิตคนพิการแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙

(๔) ผู้บริหารขององค์กรคนพิการ

๑.๔ กรอบแนวคิดในการติดตามและประเมินผล

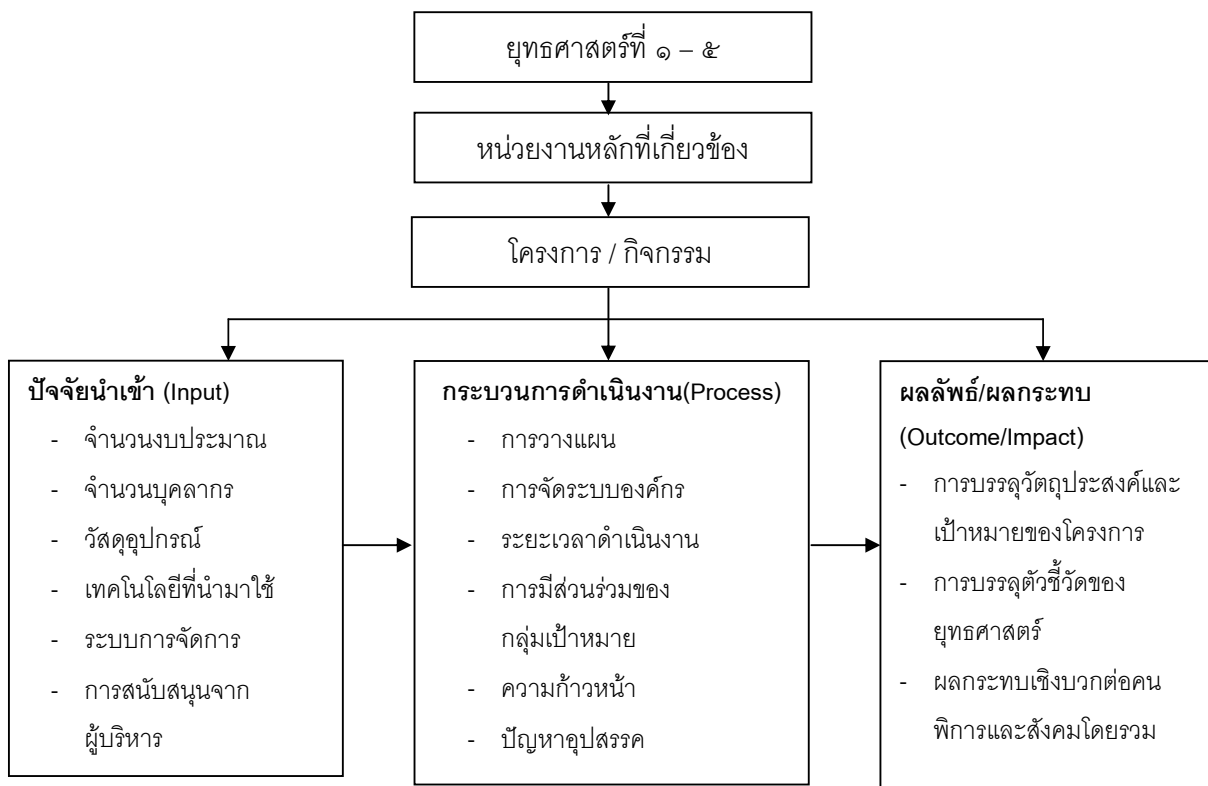
กรอบแนวคิดในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ ผู้ประเมินใช้ Formative Evaluation Model เป็นกรอบแนวคิดหลัก ซึ่งกรอบแนวคิดนี้ใช้ในการประเมินความก้าวหน้าของโครงการเมื่อดำเนินการไปได้ระยะหนึ่ง เพื่อนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงแก้ไขโครงการ เมื่อนำมาปรับใช้ในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการฉบับที่ ๔ จึงเป็นการติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการของหน่วยงาน องค์กรที่เกี่ยวข้อง ตามตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายที่ระบุไว้ในแผน ฯ วิเคราะห์ ปัญหา อุปสรรค ที่เกิดขึ้น และจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการต่อหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ในการปรับปรุง พัฒนาผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ฉบับที่ ๔ ระยะครึ่งหลังของแผนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ในการประเมินยุทธศาสตร์ของแผนฯ และโครงการต่างๆ ภายใต้แต่ละยุทธศาสตร์ ผู้ประเมินจะใช้แบบจำลองการประเมินผลเชิงระบบ (Input Output Model หรือ System Approach Model) ซึ่งเป็นแบบจำลองที่นิยมใช้ในการติดตามและประเมินผลโครงการ เพื่อติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานเทียบจากตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายที่ระบุไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ฉบับที่ ๔ โดยพิจารณาหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการว่าสามารถบรรลุตามตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายที่ระบุไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ฉบับที่ ๔ ระยะครึ่งแผนแรกหรือไม่ มากน้อยเพียงใด โดยพิจารณาถึง ทรัพยากรที่เป็นปัจจัยนำเข้า โครงการและกิจกรรม ที่ดำเนินงานระหว่างปี ๒๕๕๕-๒๕๕๖ ผลลัพธ์และผลกระทบที่เกิดขึ้น ดังแผนภูมิที่ ๑.๑

แผนภูมิที่ ๑.๑ กรอบแนวคิดในการประเมินโครงการของหน่วยงานหลัก

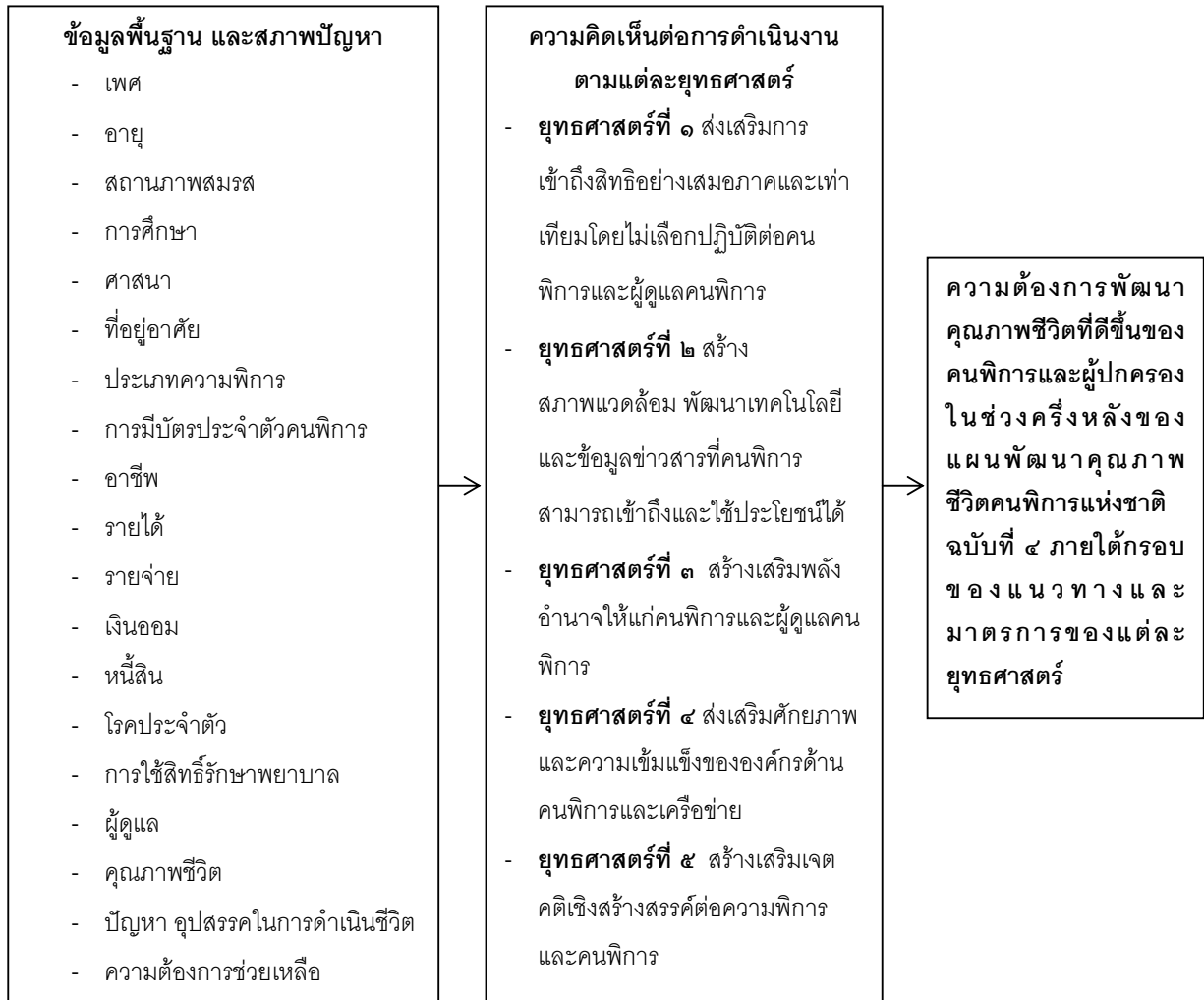
ส่วนการติดตามและประเมินผลระดับจุลภาคที่มีหน่วยการวิเคราะห์เป็นบุคคลซึ่งประกอบด้วยข้อมูลจากการสำรวจประชากรคนพิการในแต่ละประเภท กรอบแนวคิดในการศึกษาคือ ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง สถานการณ์ปัญหาที่เผชิญอยู่ในปัจจุบัน การรับรู้ รับทราบแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการฉบับที่ ๔ การเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานและปัญหาอุปสรรค ความต้องการเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น ดังแผนภูมิที่ ๑.๒

แผนภูมิที่ ๑.๒

กรอบแนวคิดในการศึกษาปัญหา ความคิดเห็นต่อแผน และความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการ

๑.๕ ระเบียบวิธีการวิจัย

การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการฉบับที่ ๔ ระยะครึ่งแผนแรก ใช้ทั้งระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑.๕.๑ การวิจัยเชิงปริมาณ

ใช้ในการสำรวจสภาพปัญหาของคนพิการ ความคิดเห็น ความพึงพอใจในการดำเนินงานตามแนวทางและมาตรการของแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติฉบับที่ ๔ ระยะครึ่งแผนแรก ความ

ต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นในระยะครึ่งแผนหลัง และใช้ในการศึกษาการดำเนินโครงการตามยุทธศาสตร์ของหน่วยงานหลักที่ระบุอยู่ในยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการฉบับที่ ๔

๑.๕.๑.๑ การสุ่มตัวอย่างคนพิการ

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างคนพิการกำหนดขึ้นโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Taro Yamane (๑๙๗๓) ที่จำนวนประชากร infinite (∞) ระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ ๙๕ ยอมรับความคลาดเคลื่อนที่ร้อยละ ± ๕ หรือเท่ากับ ๐.๐๕ ทำให้ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ๔๐๐ คน หลังจากนั้นทำการกระจายกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) โดยมีหลักเกณฑ์และขั้นตอน ดังนี้

(๑) กระจายขนาดของกลุ่มตัวอย่างให้เป็นไปตามสัดส่วนของคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการจำแนกตามประเภท และภูมิภาคจากฐานข้อมูลทะเบียนกลางคนพิการ ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๗ ถึงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๗ สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ (http://ecard.nep.go.th/nep_all/file/Stat_Feb๕๗.pdf : สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๗) จำนวนรวมทั้งสิ้น ๑,๔๖๖,๑๗๗ คน

(๒) กระจายขนาดของกลุ่มตัวอย่างให้เป็นไปตามสัดส่วนของขนาดคนพิการตามภาคต่างๆ ให้ครอบคลุมทั่วประเทศได้ ดังตารางที่ ๑.๑

ตารางที่ ๑.๑

กลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของขนาดคนพิการตามภาคต่างๆ ครอบคลุมทั่วประเทศ

ภาค	ประเภทความพิการ								รวม
	การเห็น	การได้ยินหรือสื่อ	การเคลื่อนไหว	จิตใจหรือพฤติกรรม	สติปัญญา	การเรียนรู้	อหิวาติก	พิการซ้อน	
กทม.	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๒	๑๖
กลางและตะวันออก	๑๐	๑๑	๑๑	๑๑	๑๑	๑๐	๑๐	๑๑	๘๕
ตะวันออกเฉียงเหนือ	๒๐	๒๐	๒๐	๒๐	๒๐	๒๐	๑๙	๒๐	๑๕๙
ใต้	๖	๖	๖	๖	๙	๙	๙	๖	๕๕
เหนือ	๑๒	๑๒	๑๒	๑๒	๑๒	๑๑	๑๒	๑๒	๙๕
รวม	๕๐	๕๑	๕๑	๕๐	๕๑	๕๘	๕๘	๕๑	๔๐๐

๑.๕.๑.๒ การสุ่มตัวอย่างผู้ดูแลคนพิการ

วิธีการสุ่มตัวอย่างผู้ดูแลคนพิการดำเนินการตามหลักการเดียวกับการสุ่มตัวอย่างกลุ่มคนพิการ โดยการกระจายขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของคนพิการ ๕ ประเภทที่จำเป็นต้องมีผู้ดูแล ได้แก่ คนพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม คนพิการทางสติปัญญา คนพิการทางการเรียนรู้ คนพิการทางออกัสติก และคนพิการซ้ำซ้อน จากฐานข้อมูลทะเบียนกลางคนพิการ ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๗ ถึงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๗ จำนวนรวมทั้งสิ้น ๒๒๒,๐๘๖ คน จากนั้น กระจายขนาดของกลุ่มตัวอย่างให้เป็นไปตามสัดส่วนของคนพิการตามภาคต่างๆ ให้ครอบคลุมทั่วประเทศ ดังตารางที่ ๑.๒

ตารางที่ ๑.๒

กลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของขนาดผู้ปกครองคนพิการตามภาคต่างๆ ครอบคลุมทั่วประเทศ

ภาค	ผู้ปกครองคนพิการ					รวม
	จิตใจหรือพฤติกรรม	สติปัญญา	การเรียนรู้	ออกัสติก	พิการซ้อน	
กทม.	๙	๙	๙	๙	๙	๒๕
กลางและตะวันออก	๑๙	๑๙	๑๙	๑๙	๑๙	๙๓
ตะวันออกเฉียงเหนือ	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๑๕๐
ใต้	๑๑	๑๑	๑๑	๑๐	๑๐	๕๓
เหนือ	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๘๐
รวม	๘๑	๘๑	๘๑	๗๙	๗๘	๔๐๐

๑.๕.๑.๓ การสุ่มตัวอย่างจังหวัดที่เป็นตัวแทนของภาค

ใช้วิธีการสุ่มแบบมีเป้าหมาย (Purposive Sampling) โดยการกระจายแบบสอบถามไปยังคนพิการประเภทต่างๆ ให้ครบจำนวนกลุ่มตัวอย่างของแต่ละจังหวัดได้กลุ่มตัวอย่าง ดังตารางที่ ๑.๓

ตารางที่ ๑.๓

จังหวัดที่เป็นกลุ่มตัวอย่างคนพิการ และผู้ดูแลคนพิการ ครอบคลุมทั่วประเทศ

ภาค	จังหวัด
กทม. กลาง และตะวันออก	(๑) กรุงเทพมหานคร (๒) สุพรรณบุรี (๓) เพชรบุรี (๔) ลพบุรี (๕) ระยอง (๖) สระแก้ว
ตะวันออกเฉียงเหนือ	(๑) ขอนแก่น (๒) นครพนม (๓) นครราชสีมา (๔) อุบลราชธานี (๕) ร้อยเอ็ด (๖) เลย
ใต้	(๑) ชุมพร (๒) นครศรีธรรมราช (๓) สงขลา (๔) พังงา (๕) ตรัง (๖) ปัตตานีหรือนราธิวาส
เหนือ	(๑) นครสวรรค์ (๒) อุตรดิตถ์ (๓) ตาก (๔) เพชรบูรณ์ (๕) แม่ฮ่องสอน (๖) พะเยา

๑.๕.๒ การเก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งเป็น ๒ ระดับ คือ ข้อมูลระดับจุลภาค และข้อมูลระดับมหภาค โดยมีรายละเอียดดังนี้

(๑) ข้อมูลระดับจุลภาค เป็นข้อมูลเชิงปริมาณที่มีหน่วยการวิเคราะห์เป็นบุคคล ข้อมูลระดับจุลภาคประกอบด้วย ข้อมูลจากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างคนพิการแต่ละประเภท และข้อมูลจากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างผู้ดูแลคนพิการ

(๒) ข้อมูลระดับมหภาค เป็นข้อมูลในเชิงปริมาณ โดยรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงาน องค์กรที่เกี่ยวข้อง ๒๗ หน่วยงานที่ระบุในแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙

๑.๕.๒.๑ การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ

ทีมติดตามและประเมินผลประสานงานกับทีมเก็บข้อมูลของมูลนิธิพระมหาไถ่เพื่อการพัฒนาคนพิการ ให้เก็บข้อมูลเชิงปริมาณตามตารางที่ ๑ - ตารางที่ ๓ โดยทีมประเมินผลได้ทำการปฐมนิเทศผู้เก็บข้อมูลก่อนเก็บจริง

๑.๕.๒.๒ การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ

ทีมติดตามและประเมินผลทำการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยตนเองโดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ผู้รับผิดชอบโครงการของ ๒๓ หน่วยงาน ประกอบด้วย

- (๑) กรมการจัดหางาน
- (๒) กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

- (๓) กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
- (๔) สำนักงานประกันสังคม
- (๕) ศูนย์สิทธิมนุษยชนเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ
- (๖) กรมควบคุมโรค
- (๗) สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
- (๘) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- (๙) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
- (๑๐) สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
- (๑๑) กรมพลศึกษา
- (๑๒) ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ
- (๑๓) สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ
- (๑๔) สำนักงานสถิติแห่งชาติ
- (๑๕) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
- (๑๖) กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช
- (๑๗) การรถไฟแห่งประเทศไทย
- (๑๘) การท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ
- (๑๙) สำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร
- (๒๐) สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย
- (๒๑) สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย
- (๒๒) สมาคมเพื่อผู้บกพร่องทางจิต
- (๒๓) สมาคมผู้ปกครองบุคคลออทิซึม(ไทย)

นอกจากนี้ยังใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ในการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพจากผู้พิการใน ๔ ภูมิภาค โดยทำการเลือกจังหวัดที่จะทำการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) ที่ไม่ซ้ำกับจังหวัดที่มีการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ (ตารางที่ ๑.๔) เพื่อประกอบการวิเคราะห์ปัญหาของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการ อุปสรรคในการเข้าถึงสิทธิ และเพื่อรับฟังข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ฉบับที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ (ระยะครึ่งแผนหลัง) ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

ตารางที่ ๑.๔ จังหวัดที่จัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) ๔ ภาค

ภาค	จังหวัด
กทม. กลาง และตะวันออก	สมุทรปราการ
ตะวันออกเฉียงเหนือ	อุดรธานี
ใต้	พัทลุง
เหนือ	น่าน

๑.๖ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

๑.๖.๑ เครื่องมือชุดที่ ๑ คือแบบสอบถามคนพิการ ประกอบด้วย ๔ ส่วน คือ ส่วนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานและสภาพปัญหาของคนพิการ มีคำถาม ๑๙ ข้อ ส่วนที่ ๒ คือความคิดเห็น และความพึงพอใจของคนพิการต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการฉบับที่ ๔ ระยะครึ่งแผนแรก มีคำถาม ๓๒ ข้อ ส่วนที่ ๓ คือคำถามเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นในระยะครึ่งหลังของแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการฉบับที่ ๔ มีคำถาม ๓๒ ข้อ และส่วนที่ ๔ เป็นคำถามปลายเปิด จำนวน ๓ ข้อ (กรุณาดูภาคผนวก ก)

๑.๖.๒ เครื่องมือชุดที่ ๒ คือแบบสอบถามผู้ดูแลคนพิการ ประกอบด้วย ๒ ส่วน คือ ส่วนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานและสภาพปัญหาของผู้ดูแลคนพิการ มีคำถาม ๑๙ ข้อ ส่วนที่ ๒ คือ ความคิดเห็น และความพึงพอใจของคนพิการต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการฉบับที่ ๔ ระยะครึ่งแผนแรก มีคำถาม ๑๙ ข้อ (กรุณาดูรายภาคผนวก ข)

๑.๖.๓ เครื่องมือชุดที่ ๓ คือแบบสอบถามสำหรับการประเมินโครงการตามยุทธศาสตร์ของหน่วยงานหลัก ๒๗ หน่วยงาน ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับการนำแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ ไปสู่การปฏิบัติ (ระยะครึ่งแผนแรก) ในแต่ละยุทธศาสตร์ของ ๒๗ หน่วยงาน โดยมีคำถามเกี่ยวกับปัจจัยนำเข้า ๓ ข้อ คือ งบประมาณ จำนวนบุคลากร และวัสดุอุปกรณ์ กระบวนการดำเนินงาน ๓ ข้อ คือ ระยะเวลาดำเนินงาน กลุ่มเป้าหมาย และความก้าวหน้าของโครงการ และผลลัพธ์ของโครงการ ๑ ข้อ คือ ร้อยละความสำเร็จของตัวชี้วัดเทียบกับแผนฯ (กรุณาดูภาคผนวก ค)

๑.๖.๔ เครื่องมือชุดที่ ๔ คือ แบบสัมภาษณ์หน่วยงาน ประกอบด้วย ๔ ส่วน คือ ส่วนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูล มีคำถาม ๓ ข้อ ส่วนที่ ๒ ปัจจัยนำเข้า มีคำถาม ๗ ข้อ ส่วนที่ ๓ ข้อมูลเกี่ยวกับ

กระบวนการดำเนินงาน มีคำถาม ๖ ข้อ และส่วนที่ ๔ ข้อมูลเกี่ยวกับผลลัพธ์/ผลกระทบของโครงการ มีคำถาม ๔ ข้อ (กรุณาดูภาคผนวก ง)

๑.๖.๕ เครื่องมือชุดที่ ๕ คือ ประเด็นการจัด Focus Group คนพิการ กลุ่มผู้ดูแลและมีส่วนเกี่ยวข้องกับคนพิการ ๔ ภาค ประกอบด้วย ๓ ส่วนคือ ส่วนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานของผู้ร่วม Focus Group ส่วนที่ ๒ การเข้าถึงสิทธิของคนพิการและผู้ปกครอง มี ๑๗ ประเด็น ส่วนที่ ๓ ความคิดเห็นต่อแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการฉบับที่ ๔ มี ๓ ประเด็น (กรุณาดูภาคผนวก จ)

๑.๗ การเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

๑.๗.๑ การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ

ทีมประเมินผลจะประสานงานกับทีมงานเก็บข้อมูลของมูลนิธิพระมหาไถ่เพื่อการพัฒนาคนพิการ เก็บข้อมูลกลุ่มแต่ละจังหวัด ส่วนข้อมูลเชิงปริมาณของโครงการที่แต่ละหน่วยงานดำเนินการ ทีมประเมินผลจะเก็บข้อมูลด้วยตนเองพร้อมกับการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพผลการดำเนินงานของแต่ละหน่วยงาน สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพจากการจัด Focus Group ใน ๔ ภูมิภาค ทีมประเมินผลจะดำเนินการด้วยตนเอง

๑.๗.๒ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

จะใช้สถิติพรรณนา คือ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้โปรแกรม SPSS (Statistical Package for the Social Science) ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistic) ในการพรรณนาคือ ความถี่ ร้อยละ ในการสรุปข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

๑.๗.๓ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

หลังจากเสร็จสิ้นการสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่มแบบมีส่วนร่วมแล้ว ผู้วิจัยทำการถอดเทปและจัดบันทึกข้อมูลทั้งหมด รวมถึงข้อมูลที่ได้จากการสังเกตเพื่อนำมาจัดระบบข้อมูล ที่ตั้งไว้ในแต่ละประเด็น จากนั้นใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดในการวิจัยติดตามและประเมินผล

๑.๘ แผนการดำเนินงาน

การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ ใช้เวลาทั้งสิ้น ๒๗๐ วัน โดยมีแผนการดำเนินงาน ดังตารางที่ ๑.๕

ตารางที่ ๑.๕
แผนการดำเนินงาน

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ(๒๕๕๗)									
	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	
๑. ศึกษารายละเอียดในแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ฉบับที่ ๔										
๒. ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง										
๓. ออกแบบและผลิตเครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูลในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ										
๔. จัดทำแผนการดำเนินงานในการกำหนดแนวทางวิธีการ แผนการและกลุ่มเป้าหมายในการรวบรวมข้อมูลในเชิงปริมาณและคุณภาพ										
๕. เก็บข้อมูลเชิงปริมาณกลุ่มตัวอย่างคนพิการ										
๖. เก็บข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพหน่วยงาน										
๗. จัด Focus Group ๔ ภาค										
๘. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ										
๙. เสนอผลการศึกษาเบื้องต้น										
๑๐. จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์ และส่งมอบงาน										

